

UNIVERSITY OF THE
FREE STATE
UNIVERSITEIT VAN DIE
VRYSTAAT
YUNIVESITHI YA
FREISTATA

UFS·UV

ARCHIVE FOR CONTEMPORARY AFFAIRS
ARGIEF VIR EIETDSE AANGELEENTHEDE

Inventory of the private collection of

BHJ van Rensburg

PV445

Contact us

Write to:

Archive for Contemporary Affairs
University of the Free State
P.O. Box 2320
Bloemfontein 9300
South Africa

Visit us:

Archive for Contemporary Affairs
Stef Coetzee Building
Room 109
Academic Avenue South
University of the Free State
205 Nelson Mandela Drive
Park West
Bloemfontein

Telephone:

+27(0)51 401 2418/2646/2225

Email:

arca@ufs.ac.za

INVENTARIS VAN DIE DOKUMENTEVERSAMELING VAN
MNR. B.H.J. VAN RENSBURG

INLEIDING

1. TOEGANKLIKHEID

Geen voorwaardes.

2. CURRICULUM VITAE

Mnr. B.H.J. van Rensburg is op 9 Maart 1898 gebore. Na sy skoolopleiding het hy in die tandheelkunde begin studeer en lê ook die teoretiese eksamen aan die Universiteit van die Witwatersrand af. Weens die tekort aan geld na die Eerste Wêreldoorlog kon hy nie sy studies in die buiteland voltooi nie.

Hy begin in 1926 as joernalis by Die Volksblad werk en aanvaar gedurende Oktober 1929, sonder vergoeding die deeltydse betrekking van sekretaris van die Nasionale Vrouemonumentekommissie. In 1947 besluit die kommissie om die betrekking te koppel met die sekretaris van die Oorlogsmuseumkomitee. Mnr. Van Rensburg aanvaar op 1 Julie 1947 die amp as voltydse sekretaris. In 1953 word die Oorlogsmuseum tot staatsmuseum verklaar en word mnr. Van Rensburg die eerste Direkteur van die Oorlogsmuseum. Hy beklee hierdie betrekking tot 1968 toe mnr. K.J. Pienaar hom opvolg as Direkteur.

3. DIE DOKUMENTE EN HUL ORDENING

3.1 Die Dokumente.

Die dokumente is gedurende 1976 deur mnr. B.H.J. van Rensburg aan die Instituut vir Eietydse Geskiedenis oorhandig. Dit bevat inligting oor die Ossewatrek van 1938, die Nasionale Party en verskillende monumente binne Suid-Afrika.

3.2 Ordering.

Die dokumente is chronologies volgens onderwerpe onder die hoofreeks gesorteer, terwyl koerantknipsels, publikasies en foto's in 'n bylae bespreek is.

4. OMVANG EN FISIESE TOESTAND

Die versameling beslaan 1,10 meter rakspasie en die dokumente is in 'n goeie toestand.

INHOUD

1. AGENDA, NOTULE EN BESLUITTE
 - 1/1 Algemeen
 - 1/2 Nasionale Vrouemonumentkommissie

 2. KORRESPONDENSIE EN TELEGRAMME
 - 2/1 Algemeen

 3. TOESPRAKE, VERKLARINGS EN BOODSKAPPE
 - 3/1 Algemeen

 4. ARTIKELS EN GESKRIFTE
 - 4/1 Algemeen
 - 4/2 Die Oorlogsmuseum, Bloemfontein

 10. PROGRAMME EN GEDENKSTUKKE
 - 10/1 Algemeen
- Bylae A : PUBLIKASIES
- Bylae B : KOERANTKNIPSELS
- Bylae C : KLANKARGIEF
- Bylae D : FOTO'S

INVENTARIS

<u>Lêer no.</u>	<u>Beskrywing</u>	<u>Tydperk</u>
1	<u>AGENDA, NOTULE EN BESLUIE</u>	
1/1	<u>Algemeen</u>	
1/1/1	<u>Agenda</u>	
1/1/1/1	Agenda :	1958 - 1971
1/2	<u>Nasionale Vrouemonumentkommissie</u>	
1/2/1	<u>Agenda</u>	
1/2/2	<u>Notule</u>	
1/2/2/1	<u>Algemeen</u>	
1/2/2/2	<u>Kommissie-vergaderings</u>	
1/2/2/2/1	Notule	1926, Sept. 9 - 1935, Sept. 3
1/2/2/2/2	do ¹⁾	1936, Apr. 22 - 1948, Jun. 1
1/2/2/2/3	do ¹⁾	1948, Aug. 31 - 1958, Aug. 29
1/2/2/2/4	do ¹⁾	1959, Mrt. 12 - 1969, Aug. 19

1) Bevat ook notules van die Oorlogsmuseumkomitee.

Lêer no.	Beskrywing	Tydperk
2	<u>KORRESPONDENSIE EN TELEGRAMME</u>	
2/1	<u>Algemeen</u>	
2/1/1	<u>Korrespondensie</u>	
2/1/1/1	Korrespondensie	1966 - 1969

<u>Lêr no.</u>	<u>Beskrywing</u>	<u>Tydperk</u>
3	<u>TOESPRAKE, VERKLARINGS EN BOODSKAPPE</u>	
3/1	<u>Algemeen</u>	
3/1/1	<u>Toesprake</u>	
3/1/2	<u>Verklarings</u>	
3/1/3	<u>Boodskappe</u>	
3/1/3/1	Boodskappe ¹⁾	s.d.

1) Bevat onder meer die gebed van dr. P.S.Z. Coetzee tydens die inhuldiging van mnr. J.J. Fouché as Staatspresident van die Republiek van Suid-Afrika.

Lêer no.	Beskrywing	Tydperk
4	<u>ARTIKELS EN GESKRIFTE</u>	
4/1	<u>Algemeen</u>	
4/2	<u>Die Oorlogsmuseum, Bloemfontein</u>	
4/2/1	<u>Artikels</u>	
4/2/1/1	<u>Algemeen</u>	
4/2/1/1/1	Artikels	1949

<u>Lêr no.</u>	<u>Beskrywing</u>	<u>Tydperk</u>
10	<u>PROGRAMME EN GEDENKSTUKKE</u>	
10/1	<u>Algemeen</u>	
10/1/1	<u>Programme</u>	
10/1/1/1	Programme	1929 - ¹⁾ 1949
10/1/1/2	do	1949 - 1955
10/1/1/3	do	1960 - 1968
10/1/1/4	do	1971 - 1975

1) Programme vir die tydperk 1930 - 1937, ontbreek.

BYLAAG A

PUBLIKASIES

LêER NO.	BESKRYWING
	1 BOEKE
1/1	Bierman, H.H.H., e.a., <i>The Case for South Africa, as put forth in the public statements of E.H. Louw.</i> New York, 1963.
1/2	Diederichs, N., <i>Die Kommuniste.</i> Bloemfontein, 1938.
1/3	De Kock, W.J., <i>Krugerhuis,</i> Pretoria, 1949.
1/4	De Witte, T., <i>Langs die Pad van Suid-Afrika.</i> Pretoria, 1939.
1/5	F.A.K., <i>Silwerjubileum, 1929-1954.</i>
1/6	Ferreira, O.J.O., <i>Die Geskiedenis van die Sentrale Volksmonumentekomitee.</i> (M.A., Univ. van Pretoria, 1970).
1/7	Loxton, A., <i>Die Afrikaner-Voorgeslag, met familiewapens.</i> Kaapstad.
1/8	Maritz, M., <i>My Lewe en Strewe.</i> Johannesburg, 1939.
1/9	Oom Pietie, <i>Die Doel en Geskiedenis van die Stellenbosch-Boere-orkes.</i>
1/10	Schwarz, F.W., <i>Jy kan die Kommuniste vertrou.</i> Roodepoort, 1960.
	2 TYDSKRIFTE
2/1	<i>Auge, De Mexico,</i> s.d.
2/2	<i>Bantoe,</i> No. 11, Nov. 1959.
2/3	<i>Handhaaf,</i> Mei 1969, Jun. 1969, Jul. 1969, Aug. 1969, Sept. 1969, Okt. 1969, Nov. 1969, Des. 1969, Feb. 1970, Mei 1970, Okt. 1971.
2/4	<i>Die Huisgesin,</i> 3 Desember 1930.
2/5	<i>Die Huisgenoot,</i> Desember 1938.
2/6	<i>Die Kindervriend,</i> Desember 1938.
2/7	<i>Nasionale Jeugbond, O.V.S. (Jaarblad),</i> 1970 en 1971.
2/8	<i>S.A. Digest,</i> 9.9.1966.
2/9	<i>Die Skoolblad,</i> Februarie 1954.

2/10 Spore, No. 7, April 1959.

3 Pamflette

- 3/1 Die Administrasie van Kaapland, 1910 - 1960.
- 3/2 The Conspiracy.
- 3/3 Crowd, N., e.a., The Pattern of Assassination.
- 3/4 Departement van Inligting, Oranjerivier-projek.
- 3/5 Department of Information, This is South Africa.
- 3/6 Domingo, E., Apartheid and the Liberalistic Fallacy.
- 3/7 Du Plessis, L.J., e.a., Ons Volksideaal.
- 3/8 The Enemies of the Black Man.
- 3/9 G.A. Fichardt, Bpk., Bloemfontein, 1848 - 1948.
- 3/10 Geldenhuys, D.J.C., Die Afrikaanse Taalmonument.
- 3/11 The Golden Free State, 1854 - 1954.
- 3/12 Toespraak gelewer deur luit.genl. R.C. Hiemstra, 1963.
- 3/13 Islamic Propagation Centre, The Muslim at Prayer.
- 3/14 Keir, J., (Red.), Natal.
- 3/15 Komitee vir Volksvoorligting, Die Koning! Is hy welkom.
- 3/16 Komitee vir Volksvoorligting, Suid-Afrika! Waarheen?
- 3/17 Kotze, D.J., Die Kindermonument, Bloemfontein.
- 3/18 Leibbrandt, R., Ontwaak, Blank Suid-Afrika.
- 3/19 Malan, M.P.A., Apartheid. Is Beloftes Uitgevoer.
- 3/20 Malan, M.P.A., Commonwealth Relations.
- 3/21 Maree, W.L., By die Fontein.
- 3/22 Martins, H., Die Groot Republikeinse Volks-betoging van 1940 op Bloemfontein.
- 3/23 Meiring, A.G.S., Die Afrikaanse Taalbeweging.
- 3/24 Kruger, J.J., Fees by die waens.
- 3/25 Natalse Raad vir Toerisme, Ons nooi u graag na Natal.
- 3/26 Nienaber, P.J., Die Genootskap van Regte Afrikaners.
- 3/27 N.G. Kerk Uitgewers, Geloftedag.

- 3/28 Oberholster, J.J., Die Nasionale Vrouemonument.
- 3/29 Oranje-Volksfeeshuis.
- 3/30 Preller, G.S., Suid-Afrika s'n Boere Republieke.
- 3/31 Die President Steyner, 1966.
- 3/32 Rush to Judgment in Hillbrow.
- 3/33 Schoeman, J., Hear the other story.
- 3/34 Sentrale Volksfeeskomitee, Gedenkboek. Voortrekker - Eeufees.
1838 - 1938.
- 3/35 Swarz, F.W., Is Segregation Scriptural.
- 3/36 Van der Merwe, D.W., Gedenktentoonstelling, genl. J.B.M.
Hertzog.
- 3/37 Van der Meulen, J., De Politieke ontwikkeling in Zuid-Afrika.
- 3/38 Van Schoor, M.C.E., Ons Nasionale Feesdae.
- 3/39 The Voice of Young South Africa.
- 3/40 Voortrekker-Museum, Pietermaritzburg.

BYLAAG B

KOERANTKNIPSELS

No.	Beskrywing	Tydperk
445/1	1 <u>Algemeen</u> Koerantknipsels	1969 - 1971

BYLAAG C
KLANKARGIEF

<u>NOMMER</u>	<u>BESKRYWING</u>	<u>OPMERKINGS</u>
-	Hoorbeeld oor Republiekwording en inwyding van die Oorlogsmuseum.	K30 en K31

BYLAAG D

FOTO'S

<u>NOMMER</u>	<u>BESKRYWING</u>	<u>OPMERKINGS</u>
F 445/1	Mnr. B.H.J. van Rensburg. (Duplikaat beskikbaar)	
F 445/2	Republikeinse Volksbetoging, 1940.	

21/11/1940